

Izveštaj o radu Koordinacionog tijela za zaštitu i unapređenje javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću za 2024. godinu

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 22. februara 2024. godine, donijela Odluku o obrazovanju i sastavu Koordinacionog tijela za zaštitu i unapređenje javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću ("Službeni list CG", br. 16/2024) Koordinaciono tijelo radi u sljedećem u sastavu:

- 1) mr Momo Koprivica, potpredsjednik Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju, predsjednik;
- 2) Nik Gjeloshaj, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, zamjenik predsjednika;
- 3) Dragoslav Šćekić, ministar sporta i mladih, član;
- 4) Novica Vuković, ministar finansija, član;
- 5) Andrija Jovović, Direktor Sektora za platni promet Centralne banke Crne Gore, član;
- 6) Danilo Šaranović, ministar unutrašnjih poslova, član;
- 7) prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, članica;
- 8) dr Vojislav Šimun, ministar zdravlja, član;
- 9) Danko Dragović, v.d. generalnog direktora Direktorata za igre na sreću, koordinaciju i izvještavanje o neformalnoj ekonomiji i državnoj pomoći u Ministarstvu finansija, član;
- 10) Spasoje Papić, v.d. direktora Uprave za igre na sreću, član;
- 11) mr Aleksandar Radović, rukovodilac Sektora za finansijsko – obavještajne poslove u Upravi policije, član;
- 12) mr Marko Čađenović, direktor Javne ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica, član;
- 13) Aleksandra Pavićević, samostalna savjetnica u Kabinetu potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju, sekretarka Koordinacionog tijela.

Zadaci Koordinacionog tijela su da:

- vrši ocjenu stanja i identifikuje izazove u ostvarivanju javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću;

- pripremi Predlog mjera za zaštitu i unapređenje javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću, a naročito radi smanjenja identifikovanih rizika od pranja novca u ovoj oblasti;
- predlaže Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) realizaciju aktivnosti od značaja za unapređenje ostvarivanja javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću;
- podnosi Vladi inicijative i predloge za unapređenje ostvarivanja javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću;
- koordinira i usmjerava aktivnosti subjekata koji učestvuju u zaštiti i unapređenju oblasti priređivanja igara na sreću;
- saraduje sa državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave kao i drugim nadležnim institucijama, u cilju što potpunijeg ostvarivanja javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću.

Koordinaciono tijelo za igre na sreću održalo je svoju prvu sjednicu 28. februara 2024. godine, na kojoj je usvojen Poslovnik o radu. Jedan od glavnih ciljeva postavljenih na sjednici bio je uspostavljanje mehanizama za zaštitu javnog interesa, naročito maloljetnika, kroz intenzivnu saradnju i operativne aktivnosti.

Održano je 11 redovnih i jedna tematska sjednica, ova dinamika svjedoči o prioritarnom značaju problematike kockanja i klađenja, posebno među mladima, koji su najugroženija populacija.

Ključne aktivnosti

Tokom proteklog perioda, Koordinaciono tijelo se fokusiralo na pravne, regulatorne i preventivne mjere u oblasti igara na sreću. Prvi značajan korak bile su izmjene Zakona o igrama na sreću, usvojene u decembru 2023. godine, koje su omogućile blokadu inostranih ilegalnih sajtova. Paralelno s tim, pokrenut je proces izrade novog zakona koji će modernizovati regulativu i prilagoditi je savremenim izazovima, s posebnim fokusom na zaštitu mladih. Nadzor nad priređivačima igara na sreću dodatno je pojačan. Posebna pažnja posvećena je ispitivanju zakonitosti koncesija, posebno u slučajevima kada objekti nisu poštovali minimalnu udaljenost od škola.

O stanju u oblasti igara na sreću najbolje svjedoče alarmantni pokazatelji broja transakcija i količine novca koji je prenesen na inostrane ilegalne sajtove. Tako je za ove transfere u 2022. godini obavljeno 132.109 transakcija čija je vrijednost čak 6.315.019 eura, a u 2023. godini 133.445 transakcija u vrijednosti od 6.183.943 eura. Izmjenama Zakona o igrama na sreću, koje su usvojene u decembru 2023. godine, definisani su zabrane i mehanizmi za blokadu inostranih sajtova.

Koordinaciono tijelo je u fokus stavilo međuresorsku saradnju, imajući u vidu da je uravo saradnja institucija i sistema ključna u rješavanju problema. U saradnji sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, donijeto je rješenje kojim se operaterima iz Crne Gore nalaže

da u roku od tri dana od prijema rješenja svojim korisnicima onemoguće pristup internet stranicama sa spiska koji je dostavila Uprava za igre na sreću.

U sklopu preventivnih mjera, razmatrano je uvođenje sistema elektronskih kartica za igrače, koje bi omogućile bolju kontrolu pristupa objektima za kockanje, naročito za maloljetnike. Finansijsko-obavještajna jedinica analizirala je funkcionisanje mehanizama za sprječavanje pranja novca u sektoru igara na sreću. Analiza je ukazala na slabosti u nadzoru nad priređivačima, uključujući nedostatak prijava sumnjivih transakcija, te predložila unapređenje softverskih sistema za praćenje rizika. Na osnovu tih zaključaka, definisan je set mjera za jačanje kontrole i suzbijanje zloupotreba.

Rad Operativnog tima

Operativni tim, kao centralna komponenta Koordinacionog tijela, imao je zadatak da razvije konkretne preporuke, inicijative i mjere za prevenciju zavisnosti od igara na sreću, s posebnim akcentom na djecu i mlade. U prethodnom periodu realizovan je niz aktivnosti koje su uključivale strateško planiranje, saradnju s relevantnim institucijama i analizu postojećih problema.

Predloženo je nekoliko ključnih pravaca za prevenciju, uključujući:

- Edukaciju i podizanje svijesti o štetnim učincima kockanja na mentalno zdravlje, porodične odnose i finansije.
- Razvoj socijalnih i emocionalnih vještina kod mladih kroz programe za rješavanje konflikata i donošenje odgovornih odluka.
- Primjenu zakonske regulative s ciljem ograničavanja promotivnih marketinških strategija povezanih s kockanjem.

Kroz rad tima razvijen je Nacrt Akcionog plana za 2025. godinu, koji sadrži jasno definisane ciljeve, aktivnosti, rokove i budžete za sprovođenje preventivnih kampanja. Ključne smjernice ovog plana uključuju edukaciju i podizanje svijesti o štetnim efektima kockanja, razvoj socijalnih i emocionalnih vještina kod mladih, te ograničavanje promotivnih aktivnosti koje podstiču zavisnost.

Intenzivnim radom Operativnog tima koncipirao se Nacrt *Akcionog plana kampanje za zaštitu i unapređenje javnog interesa u oblasti priređivanja igara na sreću za 2025. godinu*, koji je obuhvatio definisanje:

- strateškog cilja kampanje,
- operativnih ciljeva kampanje,
- aktivnosti u kampanji,
- rokova implementacije kampanje (datum početka i planirani datum završetka na nivou kvartala),
- nadležne institucije (nosoce aktivnosti),
- sredstva (iznos sredstava planiranih za sprovođenje aktivnosti),

- izvore finansiranja kampanje (budžeti ministarstava, donatorska podrška, sektorska budžetska podrška, međunarodne organizacije, EU fondovi, sponzorstva kompanija, budžeti javnih institucija, budžeti lokalnih institucija i sl).

Operativni tim osmislio je i kampanju *“Stop klađenju i kockanju”*, realizovanu u saradnji s *Festivalom alternativnog teatra (FIAT)*. Kampanja pod nazivom “Stop klađenju i kockanju”, uključila je brojne poznate glumce koji su, kroz kratke video zapise, skrenuli pažnju na problem klađenja i kockanja. Kampanja je predvidjela i upotrebu disclamera na svim mjestima oglašavanja i na svim reklamnim materijalima priredjivača igara na sreću.

Zaključno, rad Koordinacionog tijela pokazao je da integrisan, strateški i inkluzivan pristup može značajno doprinijeti smanjenju negativnih efekata igara na sreću, posebno među mladima, te jačanju društvene svijesti o ovom važnom pitanju. Kontinuirana saradnja, praćenje rezultata i prilagođavanje mjera ključni su za dalji uspjeh u ostvarivanju ciljeva tijela.